

Nr 137

Av herr Larsson i Norderön m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driften av grundskolor m. m.

(Lika lydande med motion nr 105 i Första kammaren)

Inom Jämtlands län har stort intresse ägnats den förberedande skogliga yrkesutbildningen. Det har bl. a. tagit sig uttryck i ett betydande antal s. k. skogliga fortsättningsskolor. Det faller sig rätt naturligt, att detta breda intresse för den skogliga yrkesundervisningen kvarstår även vid en övergång till grundskolan. Det kan råda delade meningar om värdet av en klart yrkesinriktad undervisning på grundskolans högstadium. Såväl skolberedningen som sedermera riksdagen har emellertid ansett det befogat med möjligheter till upprättande av en speciell skoglig linje i de skoldistrikt, där detta kan anses påkallat. Tyvärr synes man emellertid icke ha beaktat de speciella krav, som undervisningen i 9y skog medför.

För närvarande utgör delningstalet för en klass 9yS 17. Enligt erfarenheterna från den skogliga yrkesutbildningen synes det osannolikt, att en yrkeslärare under övningarna i skogen skall ha möjlighet att leda mer än ca 10 elever. I den frivilliga yrkesutbildningen, som bedrivs av skogsvårdsstyrelsen, biträdes av den anledningen yrkeslärare vanligen av en instruktör, då elevantalet uppgår till mer än 10. Kungl. skogsstyrelsen har i en skrivelse till Kungl. Maj:t av den 17 november 1961 också anfört det såsom »synnerligen angeläget att undervisningen organiseras så, att yrkesläraren vid övningarna får arbeta med mindre grupper än 12 elever».

Motivet för dessa särskilda åtgärder vid yrkesutbildningen på det skogliga området är att arbetet ofta måste fördelas över relativt stor yta, dels på grund av arbetets natur och dels i olycksfallsförebyggande syfte. För ovana och i synnerhet för den unga elevkategori, som det är fråga om på grundskolans högstadium, föreligger i många arbetsmoment stora risker för olycksfall. Arbetsobjektens och arbetsplatsernas beskaffenhet skiftar vanligen så mycket, att det inte är möjligt att ställa upp få och enkla regler för arbetets utförande. Dessutom är det också så, att individuell handledning utgör en förutsättning för att de praktiska övningarna skall kunna genomföras på ett realistiskt sätt och därigenom skapas möjligheter för ett gott resultat av undervisningen.

I den skogliga utbildning som äger rum inom 9y skog genom skogsvårds-

styrelsernas försorg blir det som en följd av dessa förhållanden vederbörande kommun som får stå för de extra lärarkostnader, som uppstår till följd av att yrkeslärare måste biträdas av instruktör även då gällande delningstal icke uppnåtts. Det kan inte vara rimligt, att undervisningen i 9y skog skall försiggå under större risktagande än undervisningen inom den frivilliga undervisningen, dvs. med maximalt 11 elever per lärare vid de övningar, som inom 9y skog kan beräknas omfatta ca 600 timmar per läsår.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av Bidrag till driften av grundskolor m. m. under åttonde huvudtiteln måtte medge att statsbidrag må utgå till yrkeslärare vid övningsundervisning inom 9y skog, även då elevantalet understiger 12 i enlighet med vad i motionen anförts, samt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av härför erforderliga tillämpningsföreskrifter m. m.

Stockholm den 21 januari 1964

Erik Larsson

i Norderön

Helge Lindström

Elias Jönsson

i Ingemarsgården

Svea Edin

Birger Nilsson

Jan-Ivan Nilsson

i Tvärälund

Carl Östlund

Harald Larsson

i Hedenäset